

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonikorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XLVIII. Congregationis Eremitarum S. Augustini nuncupatae primordialis
institutio illiusq[ue] institutores producuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

illa Eremitarum fratris Iohannis Boni, constat ex dictis literis ipsos quoque Brittonenses aliquid sine Regula statuti, & certo habere visum, & hanc omnia sponte, & concessione Sedis Apostolicae sumpserunt.

CAPVT QVADRAGESIMVMOCTAVVM.

Congregationis Eremitarum S. Augustini nuncupata a primordialis institutio, illiusque Institutores producantur.

I.

Vi Ordinem Eremiticum ex Religiosis per D. Augustinum institutus propagatum affirmati, cum mole difficultatum prementur, Congregatione quamdam sibi fingunt a supradicta distinctam sancti Augustini nuncupatam, ceteris omnibus longe anteriorem, in qua Eremitici Ordinis reliquias post dispersionem ex Africa, usque ad magni Lateranensis Concilij tempora, & usque ad generalem unionem factam sub Alexandro IV. servatas fuisse contendunt, ad quam uti sacram anchoram confugiunt aiunt enim Pontifices in Bullis unionum quinque Congregationum meminisse, quarum quatuor priores, nempe Gulielmitarum, Lambonitarum, Brittonensium, & de Falsis, quinq; quae aucti Augustini vocabatur, uti antiquiori, in qua verus Augustini Ordo Eremiticus servabatur, auctoritate Apostolica vniuerunt, & hoc postremum illorum est refugium, quo sublato fateri coguntur, hunc Ordinem, qui nunc Eremitarum dicitur, non a D. Augustino, sed multis seculis post illius obitum vel a D. Gulielmo, vel a Fratre Iohanne Bono vel ab alijs recentioribus institutum. Eapropter si semel ostensa fuerint initia huius Congregationis extra D. Augustinum, extra omnem dubitationem res posita erit, non posse scilicet hunc Ordinem in D. Augustinum veluti primum autorem, & fundatorem reduci. Id vero facillimo negotio monstrabitur nam in hoc solum difficultas posita est, nimirum in designando quenam, & qualis, & ubi fuerit eiusmodi Congregatio Eremitarum D. Augustini nuncupata, Triplex enim reperitur opinio scribentium de hac ipsa Congregatione. Prima illorum, qui affirmant, illam eandem omnino cum Congregatione Gulielmitarum extitisse huius vero sententiae fuerint omnes antiquiores de hac reseribentes, Naucleus, Autor fasciculi temporum, Volaterranus, inclinat frater Philippus Bergom. in supplemento Chron. lib. 12. sub anno 1157. cum ait, de Sancto Gulielmo illum in Gallijs Ordinem D. Augustini instituisse, ut deinceps in Gallijs fratres dicti

Ordinis non Augullinentes, sed Gulielmita appellari fuerint. Supponit enim hic modus dicendi, et idem fuisse Ordinem Augullinentium, & Gulielmitarum: & loquitur de Augullinentibus, & Gulielmitis ante generalem unionem: nouissime vero eandem sententiam docet Cardinalis Bellarminus in Chronica, quae est in fine libri de Scriptoribus Ecclesiasticis sub an. 1241. Secundum hanc sententiam facillimum erit huius Congregationis primordia demonstrare, quae eadem erant cum primordijs Congregationis Gulielmitarum nuncupatae: & haec opinio nullam maiorem difficultatem sustinet, quam quodam Pontifice a Congregatione S. Gulielmi ab illa S. Augustini nuncupata distinguunt, illasque pro distinctis numerant, quia tamen difficultas nullus est momenti, quia ut dictum est sup. c. 25. Pontifices in d. Bullis non numerant omnes supradictas Congregationes, ut re ab iniunctis distinctas, cum certum sit Congregationem fratris Iohannis Boni, & Brittonensium eandem fuisse sed referunt plures domos, aut etiam plures titulos, ac nomina, quibus dicta Congregationes vocabantur.

II.

Philomonia secunda est sententia verissima Congregatione S. Augustini in Bullis Gregorij Noni, Innocentij Quarti, & Alexandri Quarti nuncupatam, eandem secundum rem fuisse cum Congregatione fratris Iohannis Boni. Quae sententia demonstratur tum secundum rei veritatem, tum etiam ad hominem. Secundum rei veritatem, quia Eremitas, quos Alexander Quartus in Bulla unionis edita octavo Kalend. Julij ann. 2. sui Pontificatus, vocat S. Augustini, erant illimet de quibus locutus fuerat Gregorius Nonus in alia Bulla, per quam habitum nigrum cum zona pellicea ipsis Eremitis determinauit, hoc enim verba ipsa Alexandri IV. indicant: Recordantur liquidum, & memoriter retinemus, quod dudum apparuit Religio in partibus Lombardiae, cuius professores vocati Eremita Ordinis S. Augustini, non solum in tunicis cum corrigijs, & in infra: Sancti cum per nos tunc in minoribus officio constitutos, & beat mem. N. c. 1. Sabina presby. eum Card. iunctis partibus illa legatione surgentes huiusmodi variatione praesumpto ad soci. record. Gregorij Papa praedicti nostri obedientiam peruenisset, ipse ne identitas vestium in Ordinibus confusioem pareret, ac deinde scandala grauiora confurgerent, ad vitiorumque quietem statuendum prouidit, ut Priores, & vniuersi, ac singuli fratres praedicti Ordinis S. Augustini in exterioribus vestimentis, & c. Illi autem, quos Gregorius Nonus in suis literis, quarum Alexander Quartus meminit, vocauit Eremitas Ordinis S. Augustini, iidem erant cum eremitis fratris Iohannis Boni, ut ipsius Bullae verba illa monstrant quibus idem factum refertur. Dudum apparuit Religio in partibus Lombardiae, quae professores vocati Eremita fratris Iohannis Boni S. Augustini, non solum in tunicis cum corrigijs, & c. infra. Nos ne identitas vestium in Ordinibus ipsi confusioem pareret, & inde scandala grauiora confurgerent, ad vitiorum

Lib. 1.

runo,

174

vnus, quoniam proximis flatuendum, ut Prior, & vnus si ne singuli fratres predicti Ordinis S. Augustini in exterioribus vestimentis, quae nigri, vel albi &c. Ecce tibi, quos primò vocat Eremitas fratris Iohannis Boni, postea absolute vocat Eremitas Ord. S. Augustini: & illi idem sunt, quos Alexander IV. absolute vocat Eremitas Ordinis S. Augustini. Ergo negari non potest, Congregationem, quae in literis vnionis S. Augustini absolute nuncupatur, illum eandem esse, quae alio nomine fratris Iohannis Boni, & alio de Britanniis vocabatur: Quamobrem monstratis fundamentis Congregationis Fratris Iohannis Boni, huius etiam S. Aug. nuncupatae fundamenta recte manent. Ratio evidens est, & necessaria, nec potest nisi negando literas Pontificum labefactari.

III. **A**d hominem verò probatur, hanc Congregationem D. Aug. nuncupatam eandem fuisse cum Congregatione Iambonitarum. Primò, quia qui contendit, D. Franciscum Assisium, antequam Ord. Minorum institueret, institutum Eremitarum Augustinensium amplectatum esse, & in eo professionem emisisset, id eadem affirmant, quia inquit, reperitur aliquando Chirographum, in quo legitur, illum in manu Fr. Ioh. Boni in conuentu de Britanniis professionem emisisset. Illi ergo supponunt, vnum & eundem fuisse Ordinem Fr. Ioh. Boni: alii si diuersos supponerent, quoniam esset illorum argumentatio? D. Franciscus professus est in manu Fr. Ioh. Boni. Ergo professus est institutum eremiticum D. Augustini, illo praesertim tempore, quo Eremitae Fr. Ioh. Boni ceteris Eremitis nondum fuerunt vniti, & vt mea est sententia, nec regulam, nec titulum D. Augustini adhuc impetrauerant. Secundo probatur testimonio Reuerendissimi Ambrosij Coriolani Eremitarum Augustinensium Prioris Generalis in 2. par. Defensorij, nimirum in Chronica Ordinis, vbi cum successione, & continuationem ipsius Ordinis vsque ad Innocentium IV. deduxisset, subdidit: *Hic Innocentius cognoscens, quod si iste ordo sub vno capite fuisset vnitus fieret, & ex tempore multum auerteretur, & fructus Ecclesiae Dei auferret saluiferus, dedit ei vnum protectorem, scilicet Gulielmum Diaconum Cardinalem tituli S. Eustachij, cui etiam vnionem faciendam, cum esset Legatus Bononiae commisit, & fecit de aliquibus prouincijs, & de multis locis vnionem, sed non de toto Ordine, sicut iure debebat, quoniam morte praenotata talem vnionem facere nequirit. In ea tamen vnione facta per Capitulum generale Bononiae celebratum, factus fuit Generalis Fr. Lamprancus de Mediolano: & iam Ordini taliter vnito Innocentius dignissimum concessit privilegium, quod primum alijs gratias colligendo sub forma Maris magni ordini taliter vnito datum fuit, ac nominatim fratribus existantibus in Tuscia &c.* Haec ille, in quibus, etsi multa falsa dicat, ac inter illa, quod sub tempore Innocentij IV. Eremitae in Tuscia existentes Ordini Eremitarum, cuius erat Protector Cardinalis Gulielmus, & electus Generalis Frater

Lamprancus de Mediolano, vniti fuerunt: quod falsum esse conuincitur ex bulla eiusdem Innocentij IV. recitata superius c. 25. ex qua habet, Eremitas in Tuscia per Innocentium IV. collectos, proprium caput habuisse, & proprium Protectorem nomine Riccardum S. Angeli Diaconum Cardinalem, vnde non potuerunt tempore Capituli Bononiae celebrati Ordini Eremitarum Augustinensium vniti esse, qui alium Protectorem nempe Gulielmum S. Eustachij, & alium Generalem habebat. Colligitur nihilominus cum scilicet, Ordinem D. Augustini nuncupatum, & D. Augustino propagatum, cui ceteri Eremitarum Ordines fuerunt vniti, illum fuisse, qui sub Innocentio IV. datus est Protector Gulielmus Diaconus Cardinalis tituli S. Eustachij, & qui in Capitulo Bononiae sub eodem Innocentio IV. celebrato, Lamprancum Mediolanensem Priorem Generalem elegit. Ceterum Ordo, cui ab Innocentio IV. datus est Protector Gulielmus Cardinalis S. Eustachij, non alius fuit, nisi Ordo Eremitarum Boni, ex literis eiusdem Innocentij IV. & dicti Cardinalis Gulielmi cap. proxime praecedenti recitatis. Lamprancus etiam Mediolanensis in capitulo Generali Bononiae habito Prior Generalis renuntiatus, non alterius ordinis Prior Generalis fuit, nisi Ordinis Fr. Iohannis Boni ex eisdem literis Innocentij IV. & Cardinalis Gulielmi, in quibus haec habes: *Illi autem spiritus sancti gratia iuncta Fr. Lamprancum Mediolanensem tunc priorem eius vnionem, & ceteros dicit elegerunt. Sentit igitur Coriolanus, eundem fuisse ordinem, qui ante Generalem vnionem vocabatur S. Aug. & qui vocabatur Fr. Iohannis Boni.*

Non me praeterit, quod Marquez cap. 11. §. 3. scribit, nonnullos ex autoribus sui ordinis conceptos, confundentes eremitas Fr. Ioh. Boni, cum Eremitis Ord. S. Aug. nuncupatis ante generalem vnionem, aut constituentes Lamprancum Mediolanensem Priorem Gener. dicti Ord. ante ipsam generalem vnionem: quoniam, inquit, Ordo S. Aug. etsi multis seculis sub obedientiam Episcoporum sine certo capite vixerit, prout ex literis Gregorij IX. & Innocentij IV. allegatis constat, nihilominus ab anno 1110. ipse Ordo Eremitarum suos Generales habuit, Sedi Apostolicae immediate subiectos, licet fratres Ord. vsque ad vnionem generalem manerent Ordinarijs locorum subiecti, & hi fuerunt, primus B. Ioan. de Splunca. Secundus B. Io. de Cella, cum quo nonnulli B. Franciscum Assisium apud Pisas vixisse ferunt, licet dicitur, quia Ioan. ille alius ab isto fuit, nempe Io. Bonus. Tertius, fuit Adutus de Fano, Quartus Philippus de Parma, quemadmodum testatur P. Henricus de Vrimaria, sive de Almania, qui tempore vnionis Generalis, in quodam suo tractatu de Rebus gestis Ordinis Eremit. qui seruatur Patris in Bibliotheca Canonorum Regularium

S. Victor.

S. Victoris, Hi Generales ab illis Ordinis B. Iohannis Boni fuerunt distincti, sub quorum vltimo facta est generalis vnio per Alexandrum IV. postquam vnionem factus est Generalis Prior totius Ordinis idem Lamprancus Mediolanensis. Verum hic autor cum multa dicat, nodum non soluit. Et quidem quod nonnulli sui Ordinis circa hoc decepti fuerint, non mirum, nam si isti Generales de illis erant Eremitis, quorum in bullis ab autore allegatis mentio habetur, illi sane ex Ordine de Britanniis erant: quia Bulla Gregorij IX. edita anno 1234. ad Priorem, & fratres de Britanniis dicitur, & similiter illa Innocentij IV. quae refertur ab illo cap. 3. §. 2. de Britanniis: vbi loquitur Congregatio verò de Britanniis saltem circa tempora Fratris Iohannis Boni eadem erat cum congregatione Iambonitarum, cum ipsi Eremitae velut B. Franciscum ordinem Eremitarum profectum esse in manibus Fratris Iohannis Boni in monasterio de Britanniis, vnde sequitur, illos Generales, quos Marquez a Iambonitis distinguere conatur, eo nolent, aut volent, ex Britanniis, vel Iambonitarum ordinem fuisse. Si autem dicti Generales non erant illius ordinis, cuius bullae Pontificum meminerunt, frustra allegantur bullae Pontificum. Praeterea si verum est, quod idem autor affirmat, Secundum dicti Ordinis Generalem fuisse Fratrem Ioannem de Cella, illumque apud Pisas suum domicilium habuisse, recorderetur obsecro bullae Innocentij Quarti 17. Ianuarij Pontificatus sui anno primo emanatae, quomodo ille refert cap. 3. §. 3. nam ex illa habetur, vsque ad tempus datam eiusdem bullae, nullos eremitas, exceptis forsitan Gulielmisis, in Tuscia degentes, sub regula August. vixisse, primum illi Pontificem fuisse, qui d. eremitas in vnum corpus, & sub vno capite Generali, dato etiam Protectore Cardinali Riccardo, coegit. Hinc sequitur quatuor illos Generales, quos Marquez ex suo Henrico de Vrimaria recepit, non fuisse Generales alieius Ordinis S. Augustini nuncupati, & ab alijs distincti, sed vel Ordinis Fratris Iohannis Boni, vel Congregationis de Britanniis, quod in idem recitat, vti illius Congregationis Eremitarum Tusciae per Innocentium IV. creata, aut potuit esse, quod illi essent Priores aliquorum eremitarum ante Concilium Lateranense, sine titulo, & regula Augustini dependentium, quales illi erant, qui ante Innocentium IV. in partibus Tusciae debebant, quos quia Frater Henricus de Vrimaria Eremitas fuisse reperit, illorum institutum non attendens, in suas statim copias traduxit, ad sui ordinis antiquitatem probandam, quod enim ait dictus autor: *A tempore Sancti Patris Augustini multi fuerunt Pastores dicti ordinis sed & negligentia scribentium, & distentione temporum ignoratur, de quibus tamen ex scripturis antiquis, & ex antiquis Patribus haec habere potuit: Circa annum Domini 1110 electus est Generalis Beatus Ioannes de Spelunca, qui etiam praesuit tempore Alex-*

S. Victoris, Hi Generales ab illis Ordinibus B. Ioannis Boni fuerunt distincti, sub quorum vltimo facta est generalis vniō per Alexandrum IV. postquam vniōnem factus est Generalis Prior totius Ordinis idem Lamprancus Mediolanensis. Verum hic autor cum multa dicat, nodum non soluit. Et quidem quod nonnulli sui Ordinis circa hoc decepti fuerint, non mirum, nam si illi Generales de illis erant Eremitis, quorum in bullis ab autore allegatis mentio habetur, illi sane ex Ordine de Britannijs erant: quia Bulla Gregorij IX. edita anno 1234. ad Priorem, & fratres de Britannijs dicitur, & similiter illa Innocentij IV. que refertur ab illo cap. 3. §. 2. de Britannijs loquitur Congregatio verò de Britannijs facta circa tempora Fratris Ioannis Boni eadem erat cum congregatione Lambonitarum, cum ipsi Eremitæ velint B. P. anciscum ordinem Eremiticum professum esse in manibus Fratris Ioannis Boni in monasterio de Britannijs, vnde sequitur, illos Generales, quos Marquez à Lambonitis distinguere conatur, eo nolente, aut volente, ex Britannijs, vel Lambonitarum ordine fuisse. Si autem dicti Generales non erant illius ordinis, cuius bullæ Pontificum meminerunt, frustra allegantur bullæ Pontificum. Præterea si verum est, quod idem autor affirmat, secundum dicti Ordinis Generalem fuisse Fratrem Ioannem de Cella, illum que apud Pisas suum domicilium habuisse, recordetur obsecro bullæ Innocentij Quarti 17. Ianuarij Pontificatus sui anno primo emanata, quam ille refert cap. 3. §. 3. nam ex illa habetur, vsque ad tempus datarum eiusdem bullæ, nullos eremitas, exceptos forsan Gulielmitis, in Tuscia degentes, sub regula Augusti. vixisse, primum illi Pontificem fuisse, qui d. eremitas in vnum corpus, & sub vno capite Generali, dato etiam Protectore Cardinali Riccardo, coegit. Hinc sequitur quatuor illos Generales, quos Marquez ex suo Henrico de Vrmaria recenset, non fuisse Generales alieius Ordinis S. Augustini nuncupati, & ab alijs distincti, sed vel Ordinis Fratris Ioannis Boni, vel Congregationis de Britannijs, quod in idem recidit, vel illius Congregationis Eremitarum Tusciæ per Innocentium IV. erectæ, aut potuit esse, quod illi essent Priores aliquorum eremitarum ante Cœlium Lateranensem, sine titulo, & regula Augustini degentium, quales illi erant, qui ante Innocentium IV. in partibus Tusciæ debebant, quos quia Frater Henricus de Vrmaria Eremitas fuisse reperit, illorum institutum non attendens, in suas statim copias traduxit, ad sui ordinis antiquitatem probandam, quod enim ait dictus autor: *A tempore Sancti Patris Augustini multi fuerunt Pastores dicti ordinis, sed ex negligentia seruitium, & diuturnitate temporum ignorantes, de quibus tamen ex scripturis antiquis, & ex antiquis Patribus hæc habere potuit Coria annuum Domini 1110 electus est Generalis Beatus Ioannes de Spelunca, qui etiam profuit tempore Ale-*

kanis Torij, &c. Vetus est Eremitarum assertum quod omnes asserunt, & nullus probat, & Gazophilatum, in quod omnes pro posse ad Ordinem Eremitarum locupletandum aliquid mittere nituntur: sed pecunias, quas immitunt non probantes, pro veris & probatis dulcerinas, & fragmenta tellurum pro vniōibus immitunt. Debebat sane hic autor quam scripturæ illæ antiquæ, qui Patres antiqui essent, ostendere, ex quibus hæc habere potuit, vt de illorum fide apud posteros constaret, quod cum minime præliterit, falsa illius reuerentia, fide dignus non habetur, cum è contrario scribat Frater Iordanus de Saxonia, qui fuit ipseus Ordinis Prior Generalis, & omnem ordinis suppellectilem seruatam in lucem protulit, & multa etiam de suo addidit, se, quid sui Eremitæ egerint, ex tempore dispersionis ex Africa vsque ad Concilium Lateranense sub Innocentio III. habitum, nullo scripto authentico inuenire potuisse: & ob eam causam de ipso Ordine ante Concilium Lateranense nihil scribere voluisse. Et quis non videt decipi autorem, cum ait, ante annum 1110. Ordinem Eremiticum multos Generales habuisse, ac sub ipso anno 1110. electum fuisse Generalem Ordinis Beatum Ioannem de Spelunca? Vbi enim reperit Generales Ordinum ante dictum Concilium Lateranense? quamquam essent quedam monasteria, quæ aliorum erant capita, & illorum Abbates, seu Priores aliorum, quæ membra erant, curam gererent: non tamen erant Generales Ordinum, sicut nunc sunt, hic enim mos post institutos Ordines Mendicantium inoleuit.

Verum vt reuertamur, vnde digressi sumus, fuisse Ordinem D. Augustini in Bullis vniōnis nuncupatum, vnum, & eundem cum Ordine fratris Ioannis Boni, probatur tertio loco ad hominem ex ipso Ioanne Marquez, qui cap. 7. §. 2. pro generali regula nobis tradit, quod quando absolute, & sine alia additione nuncupatur Ordo Eremitarum de Ordine Eremit. B. Aug. id intelligi debet, id enim est gratis ab eo dictum sit, ac etiam contra veritatem, cum multi olim essent eremita, & tales absolute vocati, qui tñ non erant de Ordine D. Augustini, vt patet de Petro Damiano, & de Eremitis Camaldulensibus: sufficit tamen ad conuincendum, hunc Ordinem, quem Marquez ab alijs Congregationibus, seu Ordinibus Eremitarum distinguit, eundem esse cum Ordine Fratris Ioannis Boni, nam Ordo Eremitarum, qui absolute, & sine additione talis vocabatur, erat Ord. Fr. Ioannis Boni, quem Cardinalis Gulielmus talem appellari mandauit, & Innocentius IV. illius statutum probauit, vt habes ex literis ipsius Innocentij IV. & Cardinalis Gulielmi superiori capite recitatis: neque enim alia congregatio sub regula Augustini constituta hoc titulo insignita reperitur, nec Marquez illam monstrat.

Accedit etiam, quod idem autor capite decimo tertio, §. decimo tertio, vt euincat Ordinem San-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

154

cti Augustini nuncupatum, ab Ordine Gulielm-
taru recipi distictum fuisse, assumit pro funda-
mento, quod Congregatio Gulielmitarum Provin-
ciales non habebat, & e contrario in Congre-
gatione, siue Ordine Eremitaru S. Aug. erant Pro-
vinciales. Verum prima Congregatio Eremitaru,
quæ Provinciales habuerit, quantum ex scriptu-
ris, quas ipsi Eremitæ producunt, nobis consilare
potest, fuit Congregatio Ambonitarum, vt ex eisdem
litteris capite precedenti exaratis colligitur:
neque ante datas ipsarum literarum reperiuntur
alij Eremitæ habentes Provinciales, nec Mar-
quez, nec alij eos indicant. Ex his itaque argumen-
tis, & alijs coniecturis, quæ breuitatis gratia omit-
tuntur, mihi firmiter fudeo hunc ordinem S.
Augusti. absolutè nuncupatum, illum fuisse, qui alio
nomine Eremitarum Fr. Ioan. Boni vocabatur.
Quod si in hac sententia adhuc animus non
quiescit, aliam accipe, quæ est:

VI **T**ertia tandem opinio esse potest aliorum di-
centium, nomine Congregationis ab Alexan-
dro IV. S. Augustini nuncupata, intelligendam esse
Congregationem Eremitarum Tusciz, quam
Innocentius sub regula, & titulo D. Augustini ce-
rexit, cui Riccardum Cardinalem Protectorem
præfexit Pontificatus sui anno primo, vt habes ex
illis Bulla, quam supra cap. 27. reddidimus. nam
isti statim crecti Eremitæ Ordinis S. Augustini vo-
cari ceperunt, vt constat ex alia Bulla Alexandri
IV. data Anagnini 16. Kal. Augusti Pontif. sui anno
1. ante vnionem Generalem, cuius exemplum ab
eodem Marquez c. 3. §. 10. acceptum est.

*Alexander Episcopus seruus seruorum Dei Dilectis fili-
is vniuersis Prioribus, & fratribus Ordinis Eremitarum
S. Augustini, salutem, & Apostolicam benedictionem. Sole-
t annuere Apostolica Sedes, ppi votis, & honestis pre-
sibus fauorem beneuolam impertiri. Cum sitis nobis in-
nuare curam, Generalis Prior vester de tricenno in tri-
cenno eligatur, nec sit vobis facili pro ipsius electionis, con-
firmatione ad Sedem Apsti, à qua dependere huiusmodi
confirmatio dicitur, laborate. Nos volentes vobis paterna
solicitudine studio consilare, in hac parte deuotionis
vestre precibus inclinatis, presentium vobis auctoritate
concedimus, quod idem Prior cum vnanimiter, & con-
corditer electus fuerit, liberè administret, dummodo nihil
de bonis Eccl. alienis, donec petendi, & obtinendi con-
firmationem à nobis, vel à dilecto filio nostro Riccardo S.
Angeli Diacono Cardinali vice nostra facultatem habuerit.
Nulli ergo hominum liceat, &c. Datum Anagnini 16.
Kal. Aug. Pontif. nostri anno 1.*

Has Alexandri IV. litteras iunge cum alijs Inno-
centij Quarti c. 25. relatis, & videbis, istos eremitas,
quos hic Alexander absolutè vocat Ordinis S.
Aug. illosmet esse, quos idem Innocentius per Tus-
ciam dispersos in vnam Congregationem sub vno
capite compegit, & B. Aug. Regula, & titulo
donauit nam hi de quibus Alex. IV. loquitur sub
protectione Cardinalis Richardi, quem admodum

& illi debebant, & nulli alij ante generalem vnio-
nem sub protectione D. Riccardi Cardinalis su-
guntur extitisse. Adde ad maiorem corroboratio-
nem aliam Bullam Alexandri IV. ab eodem aucto-
re ibi relata, quæ incipit:

*Alexander Episcopus seruus seruorum Dei Dilectis fili-
is Prioribus fratrum Eremitarum in Tuscia Ordinis S.
Augustini salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum
ex Apostolice cura tenemur o fici circa Religionem argu-
mentum attenti, & vigilas inueniri. Nos deuotionis
vestre precibus inclinatis, vt volentibus fratrum Ordinis
vestri aggregari obsequio, qui suspensioni, aut interditi,
vel excommunicationis sententiæ sunt legati, absolu-
tione beneficium iuxta formam Ecclesie impertiri, & in
fratres recipere valeatis, ad instar sola ce. Innoc. 7. cap.
prædecessoris nostri vobis auctoritate presentium manda-
gemus: ita tamen, quod si aliquis ex eis dem eiusmodi sen-
tentiæ propter debitum sunt asserit, satis faciant vt re-
uocentur. Nulli ergo hominum omnino liceat, &c. Datum
Anagnini 7. Calend. Iulij Pontif. nostri anno 1. hi enim il-
li erant, de quibus dictum est cap. 25. & quod de
hac Congregatione Eremitarum Tusciz intelligi
debeant verba Alexandri IV. in Bulla generalis vnio-
nis, cum ait: Ex Congregationibus, seu domibus Ere-
mitarum quæ ante vnionem extabant, alias S. Augu-
stini, alias S. Gulielmi, alias fratrum Ioannis Boni, alias de
Britannijs, alias de Fabali nuncupatas. probo tunc rati-
one, tum etiam auctoritate. Ratione quidem,
quia certum est, Eremitas in Tuscia degentes illa
generali vnione comprehensos fuisse, & illi non erant
ex Gulielmitis, vt patet ex Bulla prædicta Innocentij IV.
neque ex Britinensibus, neque ex illis Fr. Ioannis Boni,
neque ex illis Fr. Ioannis Boni, neque ex illis de Fa-
bali, vt etiam patet. Ergo eorum Congregatio non
erat, quæ S. Augustini nuncupabatur, Auctoritate
verò eadem sententia roboratur, nam Fr. Iordanius
lib. 1. c. 16. inquit, Alexandrum IV. confirmasse
Eremitis Ordinis S. Augustini Protectorè Ric-
cardum Diaconum Cardinalem, per prædecessorem
suum Innocentium illis datum: Innocentius
verò dicti Alexandri Prædecessor nullis alijs Ere-
mitis ipsium Riccardum Cardinalem Protectorem
dedit, quam Eremitis in Tuscia sub regula D.
Augustini à se congregatis.*

Scio obicere Ioannem Marquez cap. 3. §. 4. ver-
ba literarum Innocentij IV. quibus mandatum
Eremitis Tusciz, vt Augustini regulam, & ordinem
assumant, & iterum concedit, vt statuta facere non
possint, dummodo eiusdem ordinis instituta non
repugnent: ex quibus deducit, istam Congregationem
Eremitaru Tusciz supponere ordinem S. Augu-
stini & illius institutionem. Verum dicti potest
Pontificem per Ordinem Sancti Augustini ipsam
Regulã intellexisse, in qua ordo fundatur, nam se-
pe in Iure Canonico Ordo, & Regula pro eodem
accipiuntur, vt idem sit viuere secundum regulam
& secundum ordinem D. Benedicti, Augustini,
Dominici &c. hoc patet ex litteris Sixti IV. in con-

potest præfationis notatis, in quibus vocat Canoni-
cum ordinem, & Eremiticum D. Augustini vni-
& eundem Ordinem, quod non alia ratione dici
potuit, nisi quia verèque ordo eandem regulam
D. Augustini proficitur.

Vel dicendum hanc rationem ad summum pro-
bare, quod antea iam collectionem Eremitarum
Tusciz in vnam Congregationem sub regula D.
Augustini, erant in Ecclesia alij Eremitæ Ordinis
S. Augustini nuncupati, erant enim Eremitæ S.
Gulielmi, & Fr. Io. Boni, & de Britannijs, qui omnes
Eremitæ Ord. S. Augustini nuncupabantur, sed
hoc non est quod modo controuertitur, sed an il-
li, qui Eremitæ Ord. S. Aug. vocabantur, ex D.
Aug. vel ex Eremitis ab illo institutis continuata
series ac successione essent propagati: nos enim ne-
gamus, quia in omnibus Congregationibus in Bulla
Generalis vnionis nominatis, ac illarum funda-
tionibus, & fundatoribus diligenter inuestigatis,
singularem singuli auctores, & fundatores extra
D. Augusti & Religiosos ab illo institutos, mon-
strari possunt, ac de facto monstrantur.

VI **E**t vt in hunc argumentum imponamus, si
præter Congregationes hæcenus perillustratas,
alius fuit Ordo Eremitarum D. Patris Augu-
stini, verè & non fictè per illum institutus, vbi-
nam erat, præsertim temporibus generalis vnio-
nis, quæ illius domus, siue monasteria, qui auctores
illa scribentes vobis enim Eremitis, pace vestra,
non credimus, vel enim hic Ordo erat in Italia,
vel extra fines Italiz omnino constitutus. Si om-
nino extra Italiam, ille ad Ordinem, qui tunc est,
nullo modo attinebat, nam omnes Ordines Ere-
mitarum, ex quibus integer Ordo est constitutus,
intra fines Italiz, & Siciliz, vel secundum fetotos,
vel secundum præcipuas illorum partes erant, vt
prima illa verba literarum vnionis indicant: *Alexander
Episcopus seruus seruorum Dei Venerabilibus fra-
tribus Archiepiscopis, & Episcopis, per Lombardiam, Tusciam,
Romaniam, ac Tuscaniam, & Anagninam Mar-
itima, & Ducatum Spoletanum, Patrimonium B. Petri
in Tuscia, Campaniam, & Maritimam, & Regnum Si-
ciliæ constitutis, salutem, & Apostolicam benedictionem,
&c.* Cum enim soli Archiepiscopi, & Episcopi per
Italiam, & Regnum Siciliæ constituti, dictarum li-
terarum generalis vnionis excoutores à Pontifice
constituantur, non autem in Gallijs, Hispanijs, aut
alijs Provincijs existentes, consequens est Congre-
gationes, & domus Eremitarum in eadem vnione
comprehensas, intra fines Italiz, ac Siciliz potissimum
fuisse constitutas. Si autem dicatur, ipsum
ordinem intra fines Italiz, vel Siciliz constituisse,
monstrari vbi fuerit nam omnia monasteria,
quæ tunc habebant, ad aliquam ex supra memo-
ratis Congregationibus spectabant, nec ipsi vel v-
nam domum indicare poterunt, quæ vel non esset
de Gulielmitis, vel de Eremitis Congregationis
Tusciz, vel de Iambonitis, vel de Britinensibus,
vel de Fabali.

portu Praefationis notatis, in quibus vocat Canonice ordinem, & Eremiticum D. Augustini v. a. & eundem Ordinem, quod non alia ratione dici potuit, nisi quia verique ordo eandem regulam D. Augustini profectur.

Vel dicendam hanc rationem ad summum probare, quod antea istam collectionem Eremitarum Tusciae in vnam Congregationem sub regula D. Augustini, erant in Ecclesia alij Eremitae Ordinis S. Augustini nuncupati, erant enim Eremitae S. Gulielmi, & Fr. lo. Boni, & de Britannijs, qui omnes Eremitae Ord. S. Augustini nuncupabantur, sed hoc non est quod modo controuertitur, sed an illi, qui Eremitae Ord. S. Aug. vocabantur, ex D. Aug. vel ex Eremitis ab illo institutis continuata serie, ac successione essent propagati: nos enim negamus, quia in omnibus Congregationibus in bulla Generalis vnionis nominatis, ac illarum fundamentis, & fundatoribus diligenter inuestigatis, singularum singuli autores, & fundatores extra D. Augusti & Religiosos ab illo institutos, monstrari possunt, ac de facto monstrantur.

VIII. Et si in hunc argumentum imponamus, si praeter Congregationes haecenus perillustratas, alius fuit Ordo Eremitarum D. Patris Augustini, verè & non fictè per illum institutus, vbi nam erat, praesertim temporibus generalis vnionis, quae illius domus, siue monasteria, qui autores illa scribentes vobis enim Eremitis, pace vestra non credimus, vel enim hic Ordo erat in Italia, vel extra fines Italiae omnino constitutus. Si omnino extra Italiam, ille ad Ordinem, qui nunc est, nullo modo attinebat, nam omnes Ordines Eremitarum, ex quibus integer Ordo est constitutus, intra fines Italiae, & Siciliae, vel secundum se totos, vel secundum praecipuas illorum partes erant, vt prima illa verba litterarum vnionis indicant: *Alexander Episcopus seruus seruorum Dei venerabilibus fratribus Archiepiscopis, & Episcopis per Lombardiam, Tusciam, Romaniam, ac Tarentinam, & Anconitanam Marches, & Ducatum Spoletanum, Patrimonium B. Petri in Tuscia, Campaniam, & Maritimam, & Regnum Siciliae constitutis, salutem, & Apostolicam benedictionem, &c.* Cum enim soli Archiepiscopi, & Episcopi per Italiam, & Regnum Siciliae constituti, dictarum litterarum generalis vnionis executores à Pontifice constituantur, non autem in Gallijs, Hispanijs, aut alijs Proincijs existentes, consequens est Congregationes, & domus Eremitarum in eadem vnione comprehensas, intra fines Italiae, ac Siciliae potissimum fuisse constitutas. Si autem dicatur, ipsum ordinem intra fines Italiae, vel Siciliae constituisse, monstrare vbi fuerit nam omnia monasteria, quae tunc habebant, ad aliquam ex supra memoratis Congregationibus spectabant, nec ipsi vel vnam domum indicare poterunt, quae vel non esset de Gulielmitis, vel de Eremitis Congregationis Tusciae, vel de Iambonitis, vel de Brittanensibus, vel de Fabali.

Quod vel ipsi autores venerandi Ordinis Eremitarum onere difficultatum oppressi fatent coguntur enim res ad Triarios rediguntur, & compelluntur loca siue prouincias designare, in quibus Eremitici Ordinis reliquiae post dispersionem ex Africa, vsque ad tempus Magni Concilij Lateranen. fuerunt seruatae. Respondent illas seruatas in partibus Tusciae, ad quas venientes nonnulli eorum in cellis solitariè alij in cenobijs Eremiticis se receperunt, seruientes Domino, sicut cuique Dominus inspirauit. Et sic illa sancta Communio per Beatum Augustinum instituta, & per eum obseruata non omnino dirupta fuit, nec abolita, sed in aliquibus bonis Patribus fuit conseruata, donec nouissimis temporibus Deus dignatus est illam congregare: sic enim respondet frater Iordanus de Saxonia lib. 1. cap. 14. per haec ipsa verba quae transcribit D. Antoninus loco sepe allegato, illamq; sequuntur Coriolanus, Ludouicus de Angelis, Cornelius Lancillottus, & Ioannes Marquez, & quotquot de hac re vidi. Verum in partibus Tusciae praeter Eremitas, qui Gulielmitae vocabantur, nullos alios sub Beati Augustini regula institutos ante Innocentium Quintum degisse, habemus ex dictis literis Innocentij saepius narratis. De Gulielmitis verò certo certius est illos non per institutos, & dubium est, an fuerint sub B. Augustini regula instituti, omnes enim, qui de illorum primaria institutione scripserunt, exceptis Eremitis Augustinensibus, quibus in propria causa credere non cogimur, illos vel sine certa regula, vel sub regula Diui Patris Benedicti à principio fundatos affirmant. Hinc ergo sequitur ipsimet Eremitis concedentibus, Ordinem illum D. Augustini absolute nuncupatum, fuisse ordinem per ipsum Innocentium IV. ex Eremitis Etruriae collectum, & B. Augustini regula, ac titulo Apostolica largitate donatum, & ita de primo ad vltimum concludimus, ante magni Lateranensis Concilij tempora nullum fuisse ordinem Eremitarum S. Augustini ab ipso B. Patre verè institutum, ac de iure, cui ordinalij Eremitae aliarum Congregationum postea fuerint vniti, & à quo B. Augustini regulam, titulum, & habitum sumperint: sed ex largitate, concessione, & ordinatione Apostolica illa omnia illos coassecutos, Quae veritas magis roborabitur ex contrariarum rationum resolutione, vt in sequentibus planum fiet, atque idcirco probabiliter valde locutos, qui ipsi ordini Eremitarum S. Gulielmi, & Beatum Ioannem Bonum Mantuanum primos autores dederunt, scilicet Naucerus volumine 2. genera. 40. vbi ait, sub anno 1177. Gulielmitae instituti sunt à Gulielmo Duce Aquitaniae, & genera. 41. vbi addit, Idem sine titulo perseuerauerunt vsque ad Innocentium III. & Honorium, qui Ordo sub titulo Eremitarum S. Augustini appellari iussus est, & confirmatus. Robertus Holkot in 7. cap. Sapientiae lectio 95. D. Antoninus

loco saepe citato ex 4. par. 1. art. 24. cap. 14. quem ad hoc propositum allegavit Nauarrus Comment. 4. de Regularibus num. 9. ubi sententiam illam Abbatibus Iochimi à D. Antonino relata, ac refutatam, eadem ratione, ac totidem fere verbis rejicit. Fasciculus temporum in Innocentio III. Bernardus Vargas, & Episcopus Senogalensis, quos refert Marquez cap. 1. & 13. & alibi, & nouissime Cardinalis Bellarminus in Chronica sub anno 1241. & Azorius tom. 1. lib. 12. cap. 23. quaest. 5. vt omittere Volaterranum lib. 21. Antropologiz, quem Marquez vti Canonem Regularem rejicit, in qua re indicat se nunquam illum autorem legisse, nam si legisset, vidisset vtique illum vxoorem habuisse, ad quam etiam librum de Oeconomia scripsit, qui in fine voluminis habetur.

CAPVT QVADRAGESIMVM NONVM.

Afferuntur, & solvuntur rationes, quibus Ordinem Eremitarum à B. Augustino institutum quidam ostendere nituntur.

Circa rationes, quibus Patres Eremitæ suam institutionem ex B. Augustino deducere nituntur illud primo aduertimus, omnia argumenta, quæ contra sententiam capitibus proxime præcedentibus explicatam, & firmatam afferri possunt, duplici ex capite deduci, aut enim fundantur in autoritatibus ex libris apocryphis, aut ex libris probatis quidem, sed falso acceptis aut fundantur in autoritatibus, & testimonijs D. Augustini, vel aliorum fide dignorum autorum, quæ in specie illorum opinionum aliquo modo fauere videntur. De primi generis satis dictum est supra cap. 27. vique ad 37. inclusiue, ad quæ remitto, & nihil supra. Nunc de secundi generis solum dicemus rationibus, quas vt quo breuius fieri possit, perscringamus, ad tria prædicamenta reducemus. In prima serie recensebimus rationes, seu testimonia, quibus directè probatur, B. Augustinum Eremitas verè instituisse, ac illos præsertim, qui modò Eremitæ Ordinis S. Augustini nuncupantur. In secunda referemus argumenta ad idem probandum ex viris sanctissimis eiusdè Ord. Eremitici, qui ab antiquissimo tempore ipso Augustino adhuc supersite floruerunt. In tertia afferemus argumenta ex antiquis monasterijs Ordinij Eremitarum longè ante Lateranensis Concilij tempora existentibus petita, quibus solutis huius primi libri finis erit.

Primo argumentum. Ante Augustinum erant in Africa monasteria, nec monachos post illum exierunt civitates, & oppida inonarijs repleri. Ergo B. Augustinus fuit verus institutor monachorum in Africa. Si enim ille non fuit quis alius exiit? Quod verò ante Aug. in Africa non essent monachi, & post illum statim esse coeperint, illa eiusdem August. verba indicant in Retractat. cap. 21. vbi reddens causam, quæ illum mouit ad scribendum librum de Opere Monachorum, inquit: *Vt de Opere monachorum scriberem, illa me necessitas compulit, quod cum apud Carthaginem monasteria esse cessassent, &c.* Ex eisdè in Africa fuisse monasteria, & monachi ante illius tempus, id B. Aug. minime latuisset. At B. August. tunc, se vique ad initium suæ conuersionis, se neminem quidem monachorum audiuisse lib. 8. Conf. cap. 6.

Respondet, istud argumentum, quod magis affirmat Marquez cap. 5. §. 5. multipliciter de hoc. Primo, quia non sufficienter probat, non fuisse monasteria in Africa ante D. August. ex eo quod non erant Carthagine, tum quia ex vno loco particulari non licet inferre ad omnia loca per Africam constituta, tum quia monachi, & eremiti illius temporum, solitudines, & loca ab hominum conspectu, & conuersatione remotissima incolerant, necdum enim facti erant ex Eremitis Vrbium. Secundo, quia si validum esset argumentum, in Africa non erant monachi, & monasteria, quæ Augustinus fatetur, se ante suam conuersionem nomen quidem monachorum audiuisse, & attendendum esset, quod non fuissent Romæ, aut Mediolani, vbi ante conuersionem per aliquod tempus degerat, quod tamen falsum esse ostendit ex eodem textu Augustini ibi loci dicens: *Et non monasterium Mediolani extra vias non vna sub anulo suo nutritore, & non noueram.* Tertio, etiam probabile, ac mihi certum est, ante Augustinum, fuisse in aliquibus partibus Africae Eremitas, siue monachos saltem in locis solitarijs, & ab hominum conuersatione remotissimis. Et quidem quod in Aegypto, quæ inter partes Africae, vel secundum totam, vel saltem secundum eius partem à Ptolemaeo, & alijs probatis autoribus numeratur, fuerint ante Augustinum, & circa illius tempora instituti Eremitæ, & multa monachorum cenobia, est posita extra omnem dubitationem. Sed quod iisdem fuerint etiam in sinibus Numidiz, & Regij Tunetati, ratio suadet, quia ante Augustinum erant in Hispanijs, Gallijs, in Insulis Mediterreneis, in partibus Aegypti, & Nitrix infiniti monachi, & eremiti, & monasteria viris religiosissimis, quæ ob causam dixit Augustinus contra Petilianum Donatistam, simulantem ignorare, & quodnam genus hominum, & vitæ institutum esset illud monachorum, institutum monachorum toto orbe notissimum fuisse. Cum autem inter Ecclesias Gallicanas, Hispanas, & Africanas afflu-

erent comperta, quis excusat, totas Ecclesias Africanam eiusmodi instituto, quod perfectissimum vitæ genus crederetur, carere voluisse? Quarto, quia certum est, tempore Beati Augustini fuisse in Africa, & Insulis adiacentibus Eremitas, siue monachos ab Augustino inuicem institutos. Constat hoc, primò ex libro ciuicium Beati Augustini de Opere monachorum, vbi de Monachis Carthagine institutis tractans, primùm de illis tanquàm de alienis loquitur: *Primum, inquit, videndum est, quid dicant illi professionis homines, qui operari volunt.* Nota particulam illius professionis. Deinde illos grauius obiurgat, quod dicerent monachis operandum manibus non esse, quæ opinio ex hæresis Eucharistom videtur descendisse ex libro eiusdem D. Augustini de Hæresibus ad Quodvultedum hæresi quinquagesima septima. Postremo illos reprehendit, quod comati nocerent, quæ arguunt, illos à D. Augustino institutos, non fuisse, & certum est illos Monachos eremitos, & otiosos ante Augustini tempora fuisse in insula Cypro, quos acriter rearguebat Epiphanius Cyprius, vt patet ex illius gestis, ex qua insula videtur Carthaginem profecti. Secundo constat ex eodem Augustino in epist. 8. ad Eudoxium Abbatem insulæ Caprariæ, illa enim epistola ab Augustino adhuc presbytero, & non quàm Episcopo scripta fuerat; nam quidquid sit de D. Augustino, postquam assumptus fuit ad Episcopatum, in hoc omnes consentiunt, illum ante Episcopatum, postquam factus est presbyter, vicum monasterij exstruxisse. Ergo monasterium illud in insula Capraria non fuit à D. Augustino institutum. Tertio constat ex Saluiano Maffienensi lib. 2. de Providentia, vbi dicit, multos ex Monachis, qui in persecutione Vandalica perierunt, ex partibus Aegypti ad illas partes Africae transiisse. Quarto constat ex Leporio Episcopo Viceiensi, quem B. Augustinus ex hæresi Pelagiana ad sanam doctrinam reuocauit, enim monachus Gallus, aut Brito exiit ex familia Pelagij in Africam transiectus, vbi & diu mansit, & tandem Episcopus esse electus ex Gennadio, & Cassiano, necnon etiam Baronio, qui ambos refert tom. 5. sub anno 410. num. 12. Si autem in Africa monachi alieni instituti, quàm Augustiniani Episcopi fuerunt, cur non etiam monasteria alieni instituti esse potuerunt? Quam enim facultatem habuit Augustinus in sua diuocati monasteria instituti, eandem profusus alij habuerunt in suis diocesis, & parochijs in suis parochijs, & alij viri Religiosi saltem de licentia suorum Episcoporum.

II. Secundum argumentum, Constat ipsius B. Augustini testimonio, & confessione, illum fuisse primam autorem vitæ monasticæ in Africa: nam Petiliano sibi hoc obiecenti lib. 3. contra literas Petibani cap. 40. non negauit. Ergo annuit. Respondet Petilianus nomen monachorum genericè sumebat pro quocunque instituto vitæ regularis, non specificè pro instituto monachorū,